

Obvodní soud pro Prahu 2

Francouzská 808/19

120 00 Praha 2

DS: eksab3e

Sp. zn.: 6 T 136/2013

- Obžalované:**
- Petra J.**, nar. XXX
XXX
 - Iva M.**, nar. XXX
XXX
 - Hana Š.**, nar. XXX
XXX
 - Marie R.**, nar. XXX
XXX

Obhájce: Mgr. Robert Cholenský, Ph.D., advokát
Bolzanova 461/5, 618 00 Brno, DS: 764rs4p

et alia

Replika

obžalovaných k odvolání státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 2 proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 24. listopadu 2016, sp. zn. 6 T 136/2013

Elektronicky

Bez příloh

I. Rekapitulace

- [1] Odvoláním, blíže odůvodněným podáním ze dne 18. dubna 2017, napadla státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 2 (dále též jen „*odvolatelka*“) v ne prospěch obžalovaných rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 24. listopadu 2016, sp. zn. 6 T 136/2013 (dále jen „*napadený rozsudek*“), a navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc soudu I. stupně k novému projednání a rozhodnutí.
- [2] Na toto odvolání pokládají obžalované za účelné reagovat následující replikou.

II. Odvolací body

II.A Dvě verze obžaloby

- [3] Úvodem odvolatelka uvádí, že „z *napadeného rozsudku není zřejmá úvaha soudu, která jej vedla k užití popisu skutku v té podobě, ve které je uveden v původní obžalobě státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Děčíně, ačkoliv obžaloba byla přednesena státním zástupcem Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 2 na začátku hlavního líčení ve změněné formě, což soud akceptoval.*“
- [4] S úvahou toho, že u hlavního líčení byla přednesena jiná obžaloba než ta, kterou obžalované obdržely v písemné podobě, se takový postup jeví pochopitelným, třebaže nikoli korektním: doručená a přednesená obžaloba se nesmějí v ničem odlišovat, jinak je zasaženo do práva obžalovaného na obhajobu, neboť ten neví, proti které versi obžaloby by měl svou obhajobu směřovat.
- [5] Proti tomu, že obžalované nikdy neobdržely přednesenou obžalobu v písemné podobě, by tyto zajisté i v rámci opravného prostředku brojily, pokud by k tomu měly příležitost, a pouze fakt, že byly obžaloby v celém rozsahu zproštěny, jim v tom efektivně zabránil.

II.B Důvody zrušení předchozího rozsudku

- [6] Uvádí-li odvolatelka, že předchozí rozsudek ze dne 21. října 2013 „*byl dne 27. 3. 2014 zrušen usnesením Městského soudu v Praze zejména z formálních důvodů,*“ pak nezbyvá než jí připomenout, že těchto „formálních“ důvodů bylo tolik, že zabraly odvolacímu soudu osm stran hustě psaného textu, a bylo mezi nimi, *inter alia*, vyloučení původní samosoudkyně

JUDr. Daniely Reifové z důvodu podjatosti. Odvolací soud se zevrubně, i když nutně toliko *obiter dicto*, zabýval žalovanými skutky i meritorně, a jeho závěrem, jak odvolatelka ostatně sama rekapitulovala, bylo doporučení trestní stíhání všech obžalovaných zastavit z důvodu jeho nepřípustnosti.

[7] Městský soud se nadto pozastavil i nad otázkou, zda jsou v obžalobě obsažené skutky vůbec trestnými činy, a jeho závěry rozhodně nenasvědčují tomu, že by podle jeho mínění byla obžaloba podána po právu.

II.C Dětské dny

[8] Odvolatelka obžalovaným vytýká, že „*jsou zachycené na fotografiích z těchto akcí, opakovaně jsou zde dospělí společně s dětmi před transparentem s nápisem RWU, přičemž obžalovaná Š. je dokonce zachycena spolu se samostatně stíhanou Lucií K., která má výmluvně zdviženou pravici.*“

[9] Soud I. stupně vyšel ze znaleckého posudku *Západočeské university v Plzni* (přestože ten zpracovaly osoby odborně zcela nezkušené, nadto kolegové poškozené Mgr. Věry Tydlitátové, Th.D., na což obhajoba opakovaně bezúspěšně poukazovala), přičemž tento posudek hnutí *Resistance Women Unity* jako hnutí podřaditelné pod § 260 trestního zákona neposoudil. Není proto zřejmé, z čeho státní zástupkyně dovozuje trestnost toho, že se obžalované fotografovaly pod transparentem odkazujícím na toto hnutí, a už vůbec ne, proč by měla být obžalovaná Š. odpovědná za gesto jiné osoby na společné fotografii s ní.

[10] Složil-li někdo z lega skutečně nebo domněle nacistické – odvolatelka chybně uvádí „fašistické“ – symboly nebo zvedl pravici plastové figurce, což státní zástupkyně v odvolání obsáhle traktuje, je nutno se tázat, kdo se takového skutku dopustil, zda to byla některá z obžalovaných nebo osoba jiná, a zda podle mínění odvolateky bylo povinností obžalovaných si toho povšimnout a tyto symboly tak, aby nemohly být zpozorovány žádným z dětí, demonstrovat, resp. pravici figurce narovnat zpět do připážené polohy.

[11] Obžalované podotýkají, že žádný z materiálů zajištěných policií, který představuje pozvánku na akci, nenavozuje dojem, že by *cílem* akce bylo skládat ze stavebnic „závadové“ symboly nebo adorovat jakékoli hnutí formou manipulace s končetinami plastových figurek, a ostatně masa fotografických důkazů, průběh dětských dnů dokládající, nesvědčí ani o tom, že by se jednalo o víc než o výstřelek některého z – presumptivně dospělých – účastníků.

[12] Co mají se symboly nebo s figurkou společně obžalované, odvolatelka arci ve svém vyjádření nijak nekonkretisuje, spokojujíc se s obecnou proklamací o nebezpečnosti podobného jednání. Argumentace odvolatelky nicméně stojí za bližší rozbor:

„Nebezpečnost takových akcí je právě v pro děti nepostřehnutelném spojení zábavného programu s propagandou, ke které byly navíc užity dětské hračky. Právě tímto vtíravým a tak říkajíc nenuceným způsobem – formou hry – dochází u malých dětí k poznávání okolního světa, jeho hodnot a pravidel, a tím v daném případě i k pozvolné indoktrinaci prostřednictvím symbolů, odkazujících na zločinný režim. Zatímco v normální společnosti jsou tyto symboly a na ně navazující myšlenky ostrakizovány, přičemž je především úkolem školství a primární rodiny varovat mládež před nebezpečím extremismu, mimo jiné i (neo)nacistické ideologie a (neo)nacistického hnutí, na zmíněných besídkách byly naopak takové symboly prezentovány v kladných konotacích, vytvářejících v dětské mysli zdání, že kupříkladu hákový kříž či zdvižená pravice je společensky akceptovaná symbolika. Šanci, že by si snad děti zmíněných stavebnic nepovšimly, je vzhledem k jejich přirozené zvědavosti možno považovat za vyloučenou. Ostatně – k čemu by pak dané stavebnice na místě činu vůbec byly, kdyby si s nimi nehrály děti. Není přitom rozhodné, kdo konkrétně dané stavebnice skládal, zda dospělí, děti nebo obě skupiny společným dílem (autoři skládaček nebyli v dosavadním průběhu trestního řízení ustanoveni). To, že se obžalované objevují na fotografiích s transparenty pořádajícího RWU, je dle mého názoru důkazem aktivního zapojení do organizace této akce, sloužící k propagaci hnutí RWU, a ne pouhé účasti, když tyto fotografie pak byly později použity k propagaci aktivit hnutí RWU na veřejně přístupných internetových stránkách.“

[13] Zde odvolatelka vytyčuje pozoruhodnou konstrukci několikastupňové trestní odpovědnosti obžalovaných, které tím, že se podílely na organizaci dětského dne, na který kdosi – nikoli nutně ony samy – přinesl dětské stavebnice, z nichž někdo další (případně i samotné, trestně neodpovědné dítě) postavil zakázaný symbol hákového kříže, naplnily skutkovou podstatu trestného činu podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka, aniž by o této skutečnosti vůbec věděly a se žalovaným jednáním byly srozuměny.

[14] Tvrdí-li odvolatelka, že fotografie se zakázaným symbolem a pravici zdvihající figurkou byly použity na veřejně přístupných internetových stránkách, pak je třeba upozornit odvolací soud na to, že se jej odvolatelka záměrně snaží uvést v omyl. Příslušné fotografie byly získány z počítače zajištěných u jedné z obviněných a nebylo prokázáno, že by jich kdy bylo užito k propagaci činnosti hnutí RWU na internetových stránkách hnutí.

II.D Mikulášská besídka

[15] Zde odvolatelka opět uvádí, že „co se týče charakteru samotné akce, byly zajištěny diplomy s nápisem Resistance Women Unity, jedna ze samostatně stíhaných obžalovaných je pak zachycena na fotografiích v tričku s nápisem RWU. Lze tedy konstatovat, že akce Mikulášská

besídka měla sloužit k propagaci hnutí RWU, které lze subsumovat pod hnutí, uvedené v ust. § 260 trestního zákona č. 140/1961 Sb.“

[16] Příslušnou subsumpci však vyvrací posudek plzeňské university: hnutí *Resistance Women Unity* nebylo hnutím směřujícím k potlačování lidských práv a svobod a jeho podpora kupř. formou symbolu hnutí na oděvu nemohla být naplněním příslušné skutkové podstaty trestného činu.

[17] Odvolatelka dále, vracejíc se k předchozí akci pro děti, uvádí:

„V této části odůvodnění si soud zcela zjevně odporuje, když nejprve konstatuje, že použití nacistických symbolů mělo sloužit k deklaraci příslušnosti k pravicové extrémistické scéně, následně však označuje význam užití těchto symbolů za spíše ornamentální než ideový. Základním postulátem sémiotiky jakožto vědy o symbolech je fakt, že symbol nelze nikdy oddělit od obsahu, na který odkazuje. Význam hákového kříže, zdvižené pravice či jakéhokoli jiného obecně známého symbolu nacistického (potažmo neonacistického) hnutí tudíž nikdy nemůže být »ornamentální«, ale vždy je nerozlučně spjat se zločinnou ideologií i politickým režimem. Nelze souhlasit ani s argumentací v tom směru, že se jednalo o akce zaměřené dovnitř hnutí, jelikož soud úplně opomíjí účast nezletilých dětí, pro které byly akce primárně pořádány a které za příslušníky krajně pravicového hnutí považovat jistě nelze. Zde je zcela na místě opětovně upozornit na vysokou nebezpečnost spojení zábavy pro děti a nacistické symboliky.“

[18] Ani zde, žel, státní zástupkyně nevysvětluje, proč by měly být obžalované trestně odpovědné za jednání jiných, neztotožněných osob, které symbol odkazující na nacistické hnutí ze stavebnice sestavily.¹

[19] Ve stejném duchu argumentuje odvolatelka závěrem této pasáže:

„...není třeba žádného vyššího stupně inteligence, vzdělání, rozsáhlejší orientace v pedagogice, historii ani v geopolitických otázkách k tomu, aby si člověk uvědomil, že spojení nacistických symbolů, všeobecně známých a nezaměnitelných, s dětskou akcí je potencionálně nebezpečně. Tudíž i obžalované, které se na organizaci dětských dnů prokazatelně podílely, musely být s tímto důsledkem minimálně srozuměny – stejně jako jakýkoli jiný průměrně uvažující dospělý člověk. Nehledě k tomu, že šlo spíše o chtěný záměr, že jedním z účelů pořádaných akcí je propagace neonacistických postojů. Míra zábavnosti, s níž soud v odůvodnění rozsudku operuje, je ryze subjektivní kategorií, kterou není snadné změřit či prokázat. Pokud však soud konstatuje, že besídka (pořádané extrémistickým hnutím) pro děti zábavné byly, výrazně to zvyšuje jejich společenskou škodlivost. Za další, jelikož sám soud připouští jako jeden z účelů akcí vzájemné utvrzování dospělých účastníků v pravicově extrémistických postojích, je s podivem, že zároveň šmahem odmítá možnost ovlivnění potomků těchto účastníků, pro něž jsou rodiče či jejich přátelé přirozeným vzorem a jejich »tvárnost« je tudíž daleko větší, než dospělých lidí.“

¹ Ve skutečnosti nejde o pluralitu symbolů, jak odvolatelka sugestivně imputuje, ale o symbol jediný, hákový kříž ze stavebnice LEGO, zachycený ve spisu na jediné fotografii.

[20] Tato úvaha může stěžít projít testem porovnání s jiným práva a svobody člověka popírajícím hnutím, s hnutím komunistickým: kdokoli z nás se kdy před r. 1989 zúčastnil dětského dne pořádaného pod záštitou tohoto hnutí, musel by si do života odnést silný zážitek vytvářející pozitivní konotaci mezi zábavou a komunismem. Přirozeně, že tomu tak není, k indoktrinaci dětí totalitní ideologií nedošlo ani tehdy, ani na oněch žalovaných – dnes již ovšem rovněž dávných – dětských dnech a mikulášských besídkách.

[21] Vzhledem ke značnému časovému odstupu se nabízí možnost provést výslech tehdejších dětských účastníků, dnes již osob často ve věku 15–18 let, ohledně ideologického dopadu akcí na ně. Nechť tedy státní zastupitelství s pomocí policie tyto děti identifikuje a navrhně jejich výslech: obžalované by arci byly velmi překvapeny, kdyby se tak soud dozvěděl cokoli jiného, než že tyto osoby nebyly akcí nijak ideologicky zasaženy, a pokud na jejich světonázorovou orientaci mělo cokoli vliv, pak daleko spíš fakt, že se danou událostí po tolika letech zabývají orgány činné v trestním řízení.

II.E Účast na demonstracích

[22] Odvolatelka polemizuje se závěry napadeného rozsudku ohledně nepatrné, případně absentující společenské nebezpečnosti žalovaných skutků.

[23] To však není ve věci rozhodné: jestliže dané hnutí nebylo hnutím podřaditelným pod hnutí popírající lidská práva a svobody, nemohla být trestná ani jeho propagace.

[24] Cituje-li odvolatelka výroky typu „*našimi partnery a otci našich dětí musí pouze evropští bílí muži*“ nebo „*hrozí úpadek bílé árijské populace, úbytek na úkor té barevné, horší a často i méněcenné, která se chystá doslova zaplavit náš evropský prostor a ve svých důsledcích vlastně zničit naši kulturu a naši existenci,*“ pak nezbývá než upozornit, že v hlavním líčení nebylo prokázáno, kdo a zejména ve kterém časovém okamžiku tyto výroky vyslovil. Obžalované mohou být stěžít činěny odpovědnými za jednání jiných, často radikálních, přívrženkyň určitého hnutí, a vina za tyto výroky – pokud by v podmínkách liberální demokracie vůbec bylo přípustné trestní stíhání za ně – dopadá toliko na jejich původce.

[25] Hnutí *Resistance Women Unity* nemělo ani pevný manifest, k němuž by se členky musely povinně přihlásit, ani nebylo názorově natolik úzké, aby bylo možno dovozovat jakoukoli, natožpak trestní odpovědnost jedné členky za výroky druhé.

[26] Odvolatelka závěrem uvádí:

„Snaha o propagaci hnutí, hlásající výše zmíněné myšlenky, nemůže dle mého názoru být nikdy považována pouze za »nepatrně« společensky nebezpečnou, naopak takovou snahu o rozlišování mezi rasami a z toho vyplývající diskriminaci je potřeba vzhledem k historickým zkušenostem vždy tvrdě potírat a nejlépe zarazit již v samém zárodku – zde je možno odkázat na koncept tzv. bránící se demokracie, definovaný v minulém století německým exilovým akademikem Karlem Loewensteinem.“

[27] Princip obranyschopné demokracie, *streitbare Demokratie*, uvedený do praxe zmíněným německým politickým theoretikem, však nemůže být vykládán jako popření toho, co je zakotveno v čl. 1 odst. 1 Ústavy, tedy že Česká republika je svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana, a v čl. 17 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle níž má každý právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace.

[28] V tomto smyslu nelze než dovést, že nic z toho, co je uvedeno v obžalobě, není a v demokratickém právním státě ani nemůže být trestným činem.

[29] I když to z citovaných pramenů práva výslovně nevyplývá, v takovém státě jsou naprosto nepřijatelné politické procesy, stíhání osob za vyslovený politický názor anebo dokonce zástupně za kandidaturu na kandidátce opoziční protisystémové strany, jak tomu zřetelně je v případě samostatně stíhané obviněné Michaely R.

II.F Časová dimenze trestního stíhání obžalovaných

[30] Odvolatelka ponechává zcela stranou fakt, že v řízení jde o skutky z let 2007–2009, tedy takové, od jejichž spáchání uplynula doba osmi až deseti let.

[31] Proto, vedle zjevné účelovosti trestního stíhání, nastupuje i otázka jeho účelnosti. Tu se pokusily soudy prvních dvou stupňů zhojit cestou zastavení trestního stíhání z důvodu rozporu s mezinárodními závazky České republiky, avšak Nejvyšší soud tento postup nepřipustil a trvá na tom, aby bylo hlavní líčení přesto provedeno a soud dospěl k meritornímu rozhodnutí.

[32] Výsledkem je, že projednávány jsou skutky, na něž si nikdo ze zúčastněných téměř nepamatuje a které neměly a nemají pro další život obžalovaných, stejně jako jiných osob – vyjma snad samotných orgánů činných v trestním řízení – prakticky žádný význam.

[33] Navrhuje-li státní zástupkyně, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc soudu první stolice k novému projednání a rozhodnutí, znamenalo by to, že by se časový odstup mezi skutkem a rozhodnutím o něm, a to bez nejmenší viny na straně obžalovaných, dále prohluboval, a zakrátko bychom se dostali do situace, že by byla projednávána politická trestná činnost více než deset let stará.

[34] Takový stav by byl nejen hrubým porušením ústavní zásady o projednání věci v přiměřené lhůtě a bez zbytečných průtahů, ale šlo by v ještě větší míře než doposud o justiční travestii – a v neposlední řadě i o degradaci justice na nástroj politické odplaty, jež poslušně plní společenskou objednávku a politické zadání dávno poté, co tyto přestaly být aktuální.

III. Závěrečný návrh

Z těchto důvodů je na místě jediný možný návrh, totiž aby odvolací soud odvolání státní zástupkyně jako nedůvodné **z a m í t l.**

V Brně dne 26. dubna 2017

Petra J.

Iva M.

Hana Š.

Marie R.